

(สำเนา)

รับที่ ๒๕/๒๕๖๓ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กระทู้ถามที่ ๑๓๔

สภาผู้แทนราษฎร

๒๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง การส่งเสริมให้เกษตรกรในภาคเหนือปลูกบุกเพื่อเป็นสินค้าทางการเกษตร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ดังต่อไปนี้

บุกเป็นพืชล้มลุกที่พบมากในทุกภูมิภาคของไทย ปัจจุบันถูกนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านอาหาร
อย่างกว้างขวาง เป็นพืชที่สามารถนำมาใช้ทดแทนแป้งได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะถูกนำมาแปรรูป
เป็นผลิตภัณฑ์ควบคุมน้ำหนัก เนื่องจากมีเส้นใยสูงและมีสรรพคุณทางยาหลายด้าน นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจ
ตัวใหม่ที่มีความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ที่ใส่ใจเรื่องสุขภาพกันมากขึ้น ตลาดมีความต้องการค่อนข้างสูง
เกษตรกรสามารถหาพันธุ์มาเพาะปลูกได้ง่าย นับเป็นพืชทางเลือกที่น่าสนใจอีกตัวเลือกหนึ่ง หน่วยงานภาครัฐ
ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์มีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริม
ให้เกษตรกรหันมาปลูกบุกเพื่อบุกเบิกตลาดทางการค้ามากขึ้น แต่ปัจจุบันหัวบุกที่มีการขายอยู่ตามท้องตลาด
ส่วนใหญ่มาจากการเข้าป่าไปขุดและนำออกมาจำหน่ายของชาวบ้านและเกษตรกรที่พักอาศัยอยู่ใกล้พื้นที่ป่านั้น ๆ
ซึ่งเป็นการสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากตามกฎหมายหลายฉบับไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติ
ป่าไม้หรือพระราชบัญญัติป่าสงวนแล้วแต่ได้มีการนิยามคำว่า “ของป่า” ไว้ โดยสรุป คือ บรรดาของที่เกิด
หรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นไม้ พืชต่าง ๆ สัตว์และสิ่งส่วนควบที่ได้จากตัวสัตว์ แม้ว่าจะมิได้มีการระบุ
ว่า “บุก” เป็นของป่าก็ตาม แต่เมื่อเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในป่าก็ย่อมเป็นของป่าตามที่กฎหมายกำหนด
ปัญหาที่ตามมาของชาวบ้านและเกษตรกรที่เข้าป่าเพื่อไปเก็บหัวบุกออกมาจำหน่าย คือ การที่เจ้าหน้าที่
กรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่กรมอุทยานใช้ดุลยพินิจของตนเองในการพิจารณาตัดสินใจว่าหัวบุกนั้นเป็นของป่าจึงทำ
ให้เกิดช่องว่างในการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและไม่เป็นผลดีต่อเกษตรกรและชาวบ้าน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ที่มี
ที่อยู่อาศัยใกล้ผืนป่าโดยเฉพาะพื้นที่ป่าในเขตภาคเหนือจะใช้วิธีการหาหัวบุกจากการเข้าไปหาเก็บหัวบุก
จากพื้นที่ป่ามาขายเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัว แต่การเข้าป่าเพื่อขุดหัวบุกหรือการหาของป่าไปขาย
ของชาวบ้านโดยไม่ได้รับสัมปทานถือเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ทำให้ชาวบ้านที่ไม่ทราบกฎหมายถูกจับดำเนินคดี
และถูกปรับเป็นจำนวนมาก ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมากเนื่องจากประชาชนในพื้นที่มีฐานะยากจน ดังนั้น
หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยการออกกฎหมาย
บังคับใช้ โดยระบุให้หัวบุกเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่ไม่จัดอยู่ในประเภทของป่า เพื่อเป็นการป้องกันการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้ดุลยพินิจในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ชาวบ้านและเกษตรกรที่เข้าป่าเพื่อเก็บหัวบุก
ออกมาจำหน่าย อีกทั้งให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกบุกกันมากขึ้น

(โปรดพลิก)

